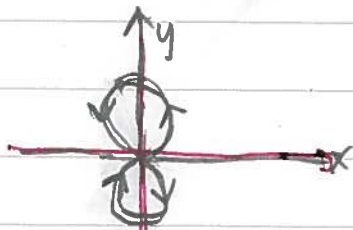

Øving 9

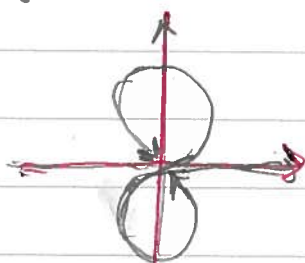
(Lee 5-4, 5-11)

1

5-4 Merk at talet β kan parametriseres såleis

$$\mathbb{R} \xrightarrow{\beta} \mathbb{R}^2, t \rightarrow (\sin(2t), \sin t)$$

som er injektiv hvis vi restrikerer β til $(-\pi, \pi)$:

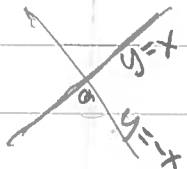

β er ein immersjon fordi $\beta'(t) \neq 0$ alltid,

og difor er $\beta: (-\pi, \pi) \rightarrow \mathbb{R}^2$ ein injektiv immersjon, slik at $\beta((-\pi, \pi))$ er ein immersert undermangfoldighet av $\mathbb{R}^2$.

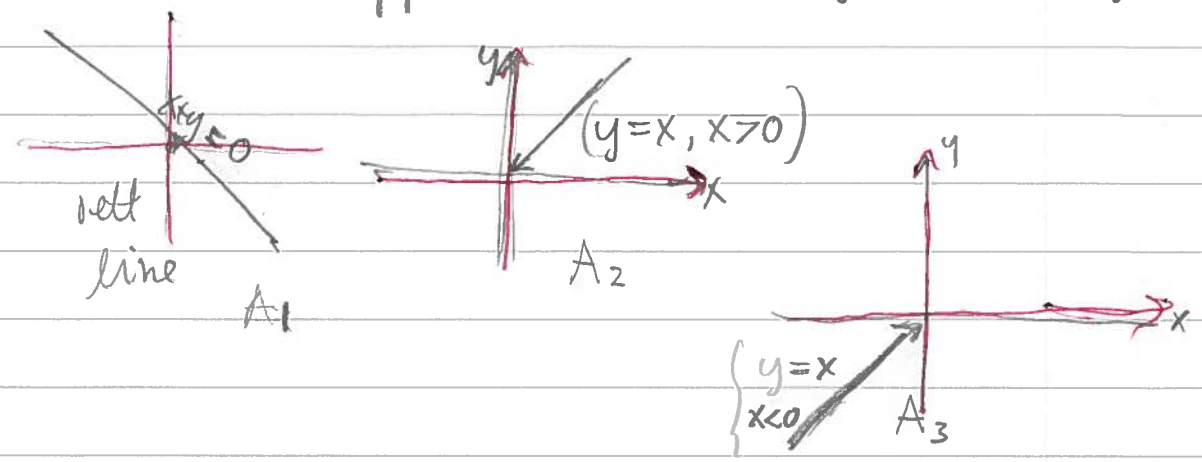
Bildet er ikke ein imbedda undermangfoldighet sidan β -talet med induert topologi frå $\mathbb{R}^2$ er ikke homeomorf lokalt euklidisk med $(-\pi, \pi)$, det er ikke ein gang

5-11 $\mathbb{R}^2 \xrightarrow{\phi} \mathbb{R}, \phi(x,y) = x^2 - y^2 = (x+y)(x-y)$

a) $\phi^{-1}(0) =$ $= 2$ linjer som skjær kvarandre i $(0,0)$

Med underromstopologien frå $\mathbb{R}^2$ er ikke $\phi^{-1}(0)$ lokalt euklidisk p.g.a singularitet i origo (skjæringspunktet)

(b) Vi kan dele opp $\phi^{-1}(0)$ i 3 disjunkte mengder

Kvar av disse er opplagt ein imbedda undermangfoldighet A_i av $\mathbb{R}^2$ og er diffeomorf med $\mathbb{R}$.

$$\mathbb{R} \xrightarrow{\phi_1} A_1, \quad \mathbb{R} \xrightarrow{\phi_2} A_2, \quad \mathbb{R} \xrightarrow{\phi_3} A_3$$

La $M = \mathbb{R}_{(1)} \cup \mathbb{R}_{(2)} \cup \mathbb{R}_{(3)}$ (3 disj. kopiar av $\mathbb{R}$)

Så M har 3 samanhengskomponentar,

Definer

$$\phi: M \longrightarrow \mathbb{R}^2$$

$$\phi|_{\mathbb{R}_{(1)}} \cong \mathbb{R}_{(1)} \xrightarrow{\cong} A_1 \subset \mathbb{R}^2$$

$$\phi|_{\mathbb{R}_{(2)}} : \mathbb{R}_{(2)} \xrightarrow{\cong} A_2 \subset \mathbb{R}^2$$

$$\phi|_{\mathbb{R}_{(3)}} : \mathbb{R}_{(3)} \xrightarrow{\cong} A_3 \subset \mathbb{R}^2$$

$$\phi(M) = A_1 \cup A_2 \cup A_3 = A = \text{X}$$

Med underromstopologi frå $\mathbb{R}^2$ er ikkje A ein imbedda undermangfoldighet (sidan A er ikkje ein gang lokalt euklidisk)

Men

$$\phi: M \longrightarrow \phi(M) = A \subset \mathbb{R}^2$$

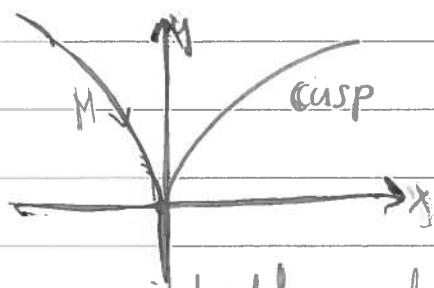
er ein injektiv immersjon, så A er ein immersert under mfd med 3 komponentar

Alle 3 komponentane ^{til A} er homeomorfe med $\mathbb{R}$;

$$\emptyset \left\{ \begin{array}{l} \mathbb{R}_{(1)} \xrightarrow{\cong} A_1 \\ \mathbb{R}_{(2)} \xrightarrow{\cong} A_2 \\ \mathbb{R}_3 \xrightarrow{\cong} A_3 \end{array} \right\} \text{union} = A$$

(c)

$$\psi: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, \quad \psi(x,y) = x^2 - y^3$$

$$M = \psi^{-1}(0) : x^2 - y^3 = 0$$

M er ikke ein imbedda undermangfoldighet.

M er homeomorf med $\mathbb{R}$, med underromstopologi fra $\mathbb{R}^2$.

Hvis M var ein imbedda ^{glatt} undermfld av $\mathbb{R}^2$, ville

$$T_0 M \subset T_0 \mathbb{R}^2 \cong \mathbb{R}^2$$

tangentrommet til M i origo, 1-dimensjonalt. Einaste kandidat er y-aksen. Ein tangentvektor v i origo til M kan representerast som hastighetsvektoren til ei kurve

$$\begin{aligned} \gamma: (-\varepsilon, \varepsilon) &\rightarrow M \subset \mathbb{R}^2 \\ \gamma(0) &= 0 \\ \gamma'(0) &= v \in T_0 M, \quad v \neq 0 \end{aligned}$$

Vi ser at i så fall måtte $\gamma(t)$, $t > 0$, vere under x-aksen.

Vi må derfor ha $\gamma'(0) = 0 \in T_0 M$ for alle glatte kurver på M gjennom 0. Men då kan ikkje γ vere ein immersjon.

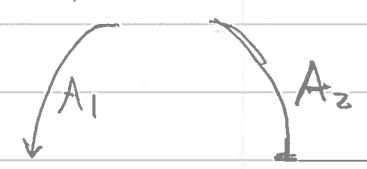
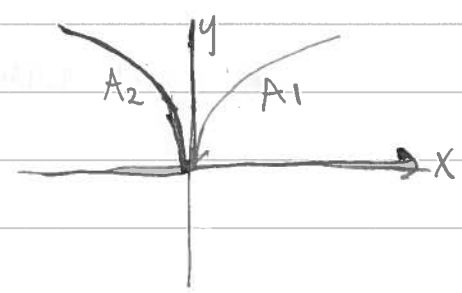
Altså er M heller ikkje ein immersert undermangfoldighet.

Merk. Hvis vi diskuterer dette i kategorien av mangfoldigheter med rand (eventuelt), så kan vi sette

$$M = \underset{\substack{\uparrow \\ \text{disj}}}{\mathbb{R} \cup (0,1]} \quad (2 \text{ komponentar, der } (0,1] \text{ har punktet } \{1\} \text{ som rand})$$

Definer $\phi : \mathbb{R} \cup (0,1] \longrightarrow A_1 \cup A_2 \subset \mathbb{R}^2$

der $\mathbb{R} \xrightarrow{\cong} A_1 \subset \mathbb{R}^2$
 $(0,1] \xrightarrow{\cong} A_2 \subset \mathbb{R}^2$ } begge diffeomorfier

$$M = \underset{\text{disj}}{\mathbb{R} \cup (0,1]} \xrightarrow[\text{diffeo}]{\phi} \underset{\text{disj}}{A_1 \cup A_2} = A \xrightarrow[\text{glatt}]{\hookrightarrow} \mathbb{R}^2$$

~~A~~ A er ikke ein imbedda undermangfoldighet av $\mathbb{R}^2$, men A er ein immersert undermangf. med 2 komponentar, der den eine har rand $\neq \emptyset$.
 $(M \stackrel{\text{diffeo}}{\cong} A)$